

Bodem internationaal

Het Internationale Jaar van de Bodem 2015 ligt nog vers in het geheugen. Daarin werd aandacht gevraagd voor het belang van de bodem voor voedselzekerheid en ecosysteemdiensten. Door de relatie tussen de kwaliteit van de bodem en het bereiken van de VN doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (Sustainable Development Goals of SDGs) aan te geven, wordt het belang van duurzaam beheer van de bodem voor beleid onderstreept. Een prima aanleiding om het accent deze keer te richten op de 'Wereldbodem'.

Deze zomeraflevering van Bodem biedt een veelheid aan grensoverschrijdende bodem-perspectieven.

In het Global Soil Partnership werken overheden en NGOs samen om bij te dragen aan het bereiken van deze Sustainable Development Goals.

Het openingsartikel van Rik van den Bosch en Saskia Keesstra licht dit toe. Maar hoe is het verband in de praktijk tussen (milieu) beleid en de kwaliteit van bijvoorbeeld bodem en water? En worden doelstellingen gerealiseerd, en op welke wijze dan?

Johan Bouma gaat in zijn artikel hierop in. Hij betoogt dat als de huidige top-down benadering gehandhaafd wordt, dat ondanks aanzienlijke uitgaven, de milieukwaliteit de komende tien jaar waarschijnlijk slechts weinig zal verbeteren. De huidige technische ontwikkelingen maken een innovatieve aanpak op bedrijfsniveau mogelijk om de milieustatus en de duurzaamheid van de bedrijfsvoering te documenteren. Niet alleen kan beleid daardoor effectiever worden, maar kan milieu- en landbouwbeleid onderling worden afgestemd en liggen er kansen voor onderzoek en adviespartijen.

We zijn gewend in het dagelijks gebruik aan informatie over het weer op onze mobiele telefoon. Voor de bodem kennen we dat niet, althans tot voor kort. De eigenschappen van de bodem onder onze voeten, waar je ook bent ter wereld, zijn nu inzichtelijk via de SoilInfo app van het SoilGrids project. Ontwikkelleraars Hengl en Heuvelink beschrijven in een artikel deze nieuwe en algemeen toegankelijke bron van informatie over bodems van de wereld en hun eigenschappen.

Kleine, individuele boeren ontberen vaak kapitaalcracht voor het herstel van gedegradeerde landschappen. Door winst en bedrijfscontinuïteit op langere termijnen

inzichtelijk te maken en andere mogelijke positieve effecten te benoemen, zoals sociale cohesie en verhoogde biodiversiteit, kan het bedrijfsleven worden gemotiveerd om te investeren in het herstel van gedegradeerd land. Deze interessante business case biedt een mogelijkheid om gedegradeerd land weer gezond en functioneel te maken, zo legt Simon Moolenaar in zijn artikel uit.

Nederland heeft grote uitdagingen maar ook veel kennis op het vlak van stroomgebiedbeheer. Het ingrijpen in onze rivier-delta-zee systemen heeft invloed op de aan- en afvoer van sediment in Nederland en dat kan ernstige gevolgen hebben voor onze publieke veiligheid, economie en ecologie. Jos Brils vertelt ons hoe erg dat is en wat we er aan kunnen doen.

Samenwerking in onderzoek en uitvoering van beleid is van belang op alle schaalniveaus. Dit is het thema van meerdere artikelen in dit nummer. Zo ontrafelt het LANDMARK project vijf essentiële bodemfuncties die van belang zijn voor boeren en beleidsmakers om een duurzamere landbouw, van bedrijfsniveau tot de EU, te ondersteunen. Het Kennis en Innovatieprogramma Bodem en Ondergrond, dat begin dit jaar van start is gegaan, tracht kennis over bodem en ondergrond te vertalen naar innovaties en business cases die in binnen- en buitenland uitgevoerd kunnen worden. De kennisagenda dient als toetsinstrument voor dit programma. Het zou mooi zijn, zoals Jos Brils in zijn artikel betoogt, als we in Nederland nieuwe, innovatieve oplossingsrichtingen met exportpotentie uit kunnen denken. Niet alleen voor het reguleren van de sedimentenhuishouding maar voor het beheer en benutten van de bodem en ondergrond in het algemeen. Innovatief onderzoek, ideeën en oplossingen die wereldwijd relevant zijn. Waarvoor men in het buitenland zegt, laten we daar eens Nederlanders bij halen.

Wellicht dat dit nummer gelezen wordt op het vakantieadres in het buitenland. Ook daar dringt de rijke variëteit en betekenis van de bodem zich op aan de waarnemer; de bodem in internationaal perspectief.

De redactie wens u een goede zomer toe.
Stephan Mantel (gastredactielid) en Arthur de Groof

In 2016 verschijnen nog 2 nummers van Bodem met de volgende accenten:
5. Stad

6. Innovatie

U wordt van harte uitgenodigd bijdragen te leveren aan deze accenten of andere bodemonderwerpen. Voor meer informatie en de auteursinstructie kunt u contact opnemen met het redactiesecretariaat (monique.v.d.woude@wolterskluwer.com)